

+

Posudek vedoucího bakalářské diplomové práce:

Eva PRAIBIŠOVÁ, *Evangelické farářky: Specifická ženská perspektiva a aktuální (post)moderní společenská témata*, FHS UK Praha 2019, stran 72 plus 188 plus příloh přepsaných rozhovorů.

Předkládaná práce je materiálově založena na rozhovorech s pěti narátorkami, farářkami. ČCE. Pokud si klade za cíl "představit čtenáři specifickou emickou perspektivu žen, které působily nebo stále působí v roli farářek, na vybraná aktuální (post)moderní společenská témata" (s. 67), potud lze říci, že jde o práci zdařilou. Rozhovory jsou vhodně ukotveny do základních charakteristik vývoje náboženství a zbožnosti uplynulého století (s. 7-13). Autorka jak pro vedení rozhovorů s narátorkami, tak pro jejich vyhodnocení užila jak "a priori stanovená témata" (otázky, které si jí badatelsky jeví jako zásadní), tak témata "empiricky stanovaná" (tj. ta, která vyplývají z výpovědí samotných narátorek) (s. 14-46). Souhlasit lze i s tím, že jako určitý indikátor postoje k moderně je možné užít názory na patriarchální povahu křesťanství a na postavení žen v církvi (včetně f. farářské služby) a jako indikátor postojů k postmoderně pak názory na postavení sexuálních minorit. Dobře je proveden i rozbor názorů argumentace narátorek (s. 47-66) pokud jde o jejich roztržidění do jednotlivých tematických okruhů. Práci by však do určité míry šlo vytknout, že tento rozbor mohl sestoupit takříkajíc jednu vrstvu níže a to především u témat, jejichž pojednání je zajímavé z hlediska (post)moderních proměn zbožnosti (viz níže).

Symptomatické pro prostředí ČCE je, že práce, která se svým původně zamýšleným záměrem chtěla především věnovat ženskému farářství v evangelických sborech, nakonec vyústí v pojednání o *liberalismu* v ČCE. Autorku to vede k závěru o "určité kompatibilitě evangelických církví s (post)modernou" (s.67). Liberálností se rozumí jak tologická, tak kulturní otevřenost vůči neustále nově se nabízejícím i interpretacím Písma. "Uvedená názorová otevřenost a pluralita, jež je zjevná z jednotlivých výpovědí, jde ruku v ruce s povahou ČCE ve vztahu k otevřenosti ke stále novým interpretacím Písma. Tato liberálnost je analogická s tzv. >tekutou modernitou< (jak ji chápe Zygmund Bauman), avšak zároveň je >orámovaná< institucí církve, která této p. pluralitě dává jakýsi rámec/ukotvení v Písmu, které je, byť stále nově interpretováno, při řešení problémů současného světa, jakýmsi stálým referenčním bodem" (s. 67). S tím lze souhlasit, snad jen s dodatkem, že hrází vůči úplné "tekutosti" není ani tak *institute* církve, nýbrž spíše ve víře zakotvené propojení *odvahy* a *pokory*. Pokorou zde při tom nemíním nějakou zaslepenou poslušnost dogmatu, nýbrž vědomí toho, že je zde něco, co zásadně přesahuje mé Já a můj názor

Jedním z témat, na němž lze ukázat možnosti h. podrobnějšího rozboru názorů narátorek a potažmo postojů v rámci ČCE, je otázka

homosexuality (s. 24, 47). Jednou věcí totiž je jakési samozřejmé vplynutí lidí s menšinovou sexuální orientací do života sborů, jinou věcí však je, zda by církevní prostředí mohlo nabídnout nějaký specifický způsob pojednání a prezentace homosexuality, který by ve veřejném prostoru konkuroval někdy až upřílišně naléhavým proklamacím v masových médiích. Jiným tématem, zasluhujícím hlubší analytickou pozornost, jsou "malé pohřby" potracených plodů (dětí) (s. 28). Jde o zajímavý příklad hledání křesťanské odpovědi na modernistické tendence nahrazovat etickou perspektivu biotechnologickou a medicínskou dovedností. Stálo by za to se k těmto tématům alespoň zčásti vrátit při ústní části obhajoby.

Jak již řečeno, předkládanou práci považuji za v zásadě zdařilou, naplňující cíle, které si kladla. Proto ji jednoznačně *doporučuji k obhájení* a navrhuji její hodnocení jako *výborné*, zejména tehdy, pokud budou při ústní části obhajoby ještě podrobněji ukázány na vybraných příkladech některé možnosti podrobnější interpretace výpovědi narátorek.

Jan Horský

V Praze 19. srpna 2019